سطر به سطر خاطره از خبرنگاران قدیمی «خراسان شمالی»

زهره اسدی- اکرم اسعدی

کاغذ خبر روزنامه خراسان شمالی با قلم خبرنگاران مشتاق و دلسوز شکل گرفته است؛ آن هایی که رسالت شان توسعه و اصلاح جامعه است و برای رسیدن به هدف شان از هیچ تلاشی فروگذار نمی کنند، به ۱۵ سال عمر خراسان شمالی از بد تولد تاکنون که نگاهی بیندازیم رد جوهر خبرنگاران بسیاری را در صفحات این روزنامه می بینیم، عده ای آمده اند و رفته اند و عده ای نیز هنوز قلم فرسایی می کنند، ۱۵ سالگی روزنامه خراسان شمالی بهانه ای است برای این که سراغ برخی از آن هایی برویم که نقشی در نگارش مطالب و محتوای روزنامه داشته اند اما اینک قلم خبرنگاری را کنار گذاشته اند. البته قدردان همه خبرنگاران و دست اندرکاران این روزنامه هستیم که مجال صحبت با آن ها فراهم نشد.

ماجرای سوژه یابی های تیم ۳ نفره

«سید خلیل سجاد پور» خبرنگار شیروانی و باتجربه روزنامه خراسان همراه با «محمد باقر عطاریانی» و «علیرضا صنعت نگار» نخستین تیمی بودند که برای راه اندازی روزنامه خراسان شمالی از مشهد عازم بجنورد شدند. او که در بدو ورودش به بجنورد برای آغاز فعالیت با صحنه تصادف یک موتورسیکلت و یک کامیون رو به رو شد بدین شکل نخستین سوژه روزنامه خراسان شمالی را روی کاغذ ثبت کرد؛ «شب خونین جاده مرگ»؛ سوژه ای که تا به امروز هنوز نیز ادامه دارد و رئیس جمهور در سفر اخیرش به استان قول داد تا دو سال دیگر نام جاده مرگ از این استان حذف شود. «سجادپور» معتقد است «عطاریانی» و «صنعت نگار» به معنای واقعی کلمه خبرنگار بودند نه نویسنده؛ خبرنگارانی که در زمان خودشان نظیر نداشتند و هنوز نیز این افراد جایگزینی در روزنامه خراسان و مطبوعات این منطقه ندارند. به گفته این پیش کسوت عرصه خبر تیم ۳ نفره تشکیل شده برای راه اندازی ویژه نامه خراسان شمالی مناطق مختلف استان تازه تأسیس را در میان خود تقسیم کردند تا هر یک سوژه های مختلف در این مناطق را شناسایی کنند. اعضای این تیم به مدت یک هفته از اول صبح شروع به کار می کردند و با تاریکی شب در دفتر دور هم جمع می شدند تا سوژه‌ها و خبرها را با مشورت با یکدیگر دروازه بانی کنند. حوادث نویس نام آشنای روزنامه خراسان، یکی دیگر از اهداف این تیم ۳ نفره را جذب و آموزش خبرنگار برای «خراسان شمالی» بیان می کند و می گوید: استان تازه تأسیس خراسان شمالی نیروی انسانی در عرصه خبر نداشت و به همین دلیل جذب و آموزش تئوری و عملی خبرنگاران تازه کار از وظایف اصلی این تیم ۳ نفره بود و فعالیت خبرنگاران جذب شده در سال های بعد نشان داد که این تیم به این وظیفه خود به خوبی عمل کرده است. گفت و گو با دختری که برای ازدواج با مردی همسر او را به قتل رساند و باعث سوختگی نوزادش شد از خاطرات تلخی است که «سجادپور» از آن روزها در خاطرش مانده؛ سوژه ای که همچون بمبی استان به ویژه شیروان، محل ارتکاب این جرم را تکان داد. وی اظهار می کند: تیم ما هر چند برای راه اندازی ویژه نامه «خراسان شمالی» برای مدتی دور از خانواده به شکل شبانه روزی کار کرد اما خاطرات شیرین آن روزها با وجود گذشت ۱۵ سال هنوز از یادمان نرفته است.

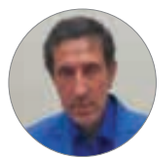

ناگفته های یک خبرنگار

«رجبعلی اسعدی» پیر میدان خبرنگاری است، از آن هایی که مویی در این راه سپید کرده و گرم و سرد دنیای خبر را چشیده اند. بنا به گفته او سال ۱۳۶۰ همکاری خود را به واسطه تلفن «شاکری» آغاز کرد، فردی که هیچ گاه او را ندیده است اما موجب شد خبرنگار روزنامه خراسان شود.

او که اکنون بازنشسته و رئیس کانون بازنشستگان کشور در استان است ۶۴ سال دارد و ۳۲ سال در پوشش خبرنگار راوی مشکلات، اخبار و تلخی و شادی های استان بوده است؛ تلاشی سخت کوشانه که گاهی به صلاحش نیز نبوده است، روایت شیرینی دارد از آن روزها، روایتی که گاهی بغض می شود و صدایش را به سکوتی عمیق در آن سوی خط تبدیل می کند. او که در ۲۸ سالگی خبرنگار روزنامه خراسان شده بود خاطرات خبرنگاری اش در روزنامه خراسان را این گونه یادآوری می کند: «آن روزها خبرنگار صدا و سیما و همزمان مسئول روابط عمومی فرمانداری بجنورد بودم، آگاهی از علم خبرنگاری و شیوه خبرنویسی و گزارش نویسی نداشتم، «شاکری» که تماس گرفت پیشنهاد کار را پذیرفتم اما از آن جایی آموزشی در این زمینه ندیده بودم، سراغ خواندن روزنامه و شنیدن اخبار صدا و سیما رفتم تا با خبر آشنا شوم، شم سیاسی بالایی داشتم و این شم به موفقیت من در این مسیر بسیار کمک کرد».

«آن روزها روزنامه خراسان در بجنورد روزنامه ای سیاه و سفید بود و به این شکل نبود، همان زمان اخبارم را برای روزنامه فرستادم؛ گلچینی از اخبار سیاسی، اجتماعی و فرهنگی که مجموع آن ها ۲۸ هزار و ۵۰۰ خبر است. پس از همکاری با روزنامه اولین بار پیشنهادی را مطرح کردم تا نام خبرنگاران در کنار اخبار چاپ شود تا تشویقی برای آن ها باشد و این کار انجام شد».

او عاشق حرفه خود بوده و از این جهت می گوید: «آن روزها در بین ۶۰ تا ۷۰ خبرنگار روزنامه اجازه نمی دادم کسی از من سبقت بگیرد و همیشه بهترین و بیشترین اخبار را ارسال می کردم و نامم در بین برترین ها و اولین های هر ماه این روزنامه بود، ارتباط خوبی نیز با ادارات داشتم و این ارتباط کمک کرده بود دیگر خبرنگاران روزنامه هم بتوانند راحت تر و با کیفیت تر با مسئولان دیدار و گفت و گو داشته باشند».

این پیر رسانه توصیه ای هم به خبرنگاران دارد، به گفته او خبرنگار باید استعداد خبرنگاری داشته باشد و غیر از علاقه مندی باید از خودگذشتگی هم همراه خبرنگار باشد.

در بین توصیه هایش گریزی نیز به گذشته می زند و می گوید: آن روزها خیلی ها بودند که می خواستند من خبرنگار را بخرند اما نتوانستند.

خاطره ای نیز دارد و این چنین روایت می کند که روزی خبری منفی را از فرمانداری بجنورد ارسال کردم، خبری که منتشر شد، روز بعد فرماندار وقت بجنورد با ارسال نامه ای محرمانه مستقیم من را به پرسنلی و استان معرفی کرده بود تا اخراج شوم، من نیز در پاسخ به این نامه اعلام کردم که خبر واقعیت دارد و شما می توانید مرا به دادگاه مطبوعات معرفی کنید.

با این وجود به خاطر خبری که از سوی من ارسال شده بود این فرماندار حدود ۳ ماه اجازه کار را از من گرفت، در آن زمان حمایت از خبرنگاران به خود آن ها واگذار شده بود و حمایت دیگری وجود نداشت و من نیز هیچ خبری از فرمانداری مخابره نکردم تا این که دوباره از سوی فرمانداری دعوت نامه ای برای من ارسال شد و دوباره دعوت به کار شدم.وی اما سخنان ناگفته دیگری دارد، سخنانی که قرار گیری در تولد ۱۵ سالگی روزنامه مجال گفتن آن ها را فراهم کرده است، این خبرنگار قدیمی خواسته ای دارد و آن این است که خبرنگاران همیشه و در هر شرایطی مورد حمایت قرار گیرند و فراموش نشوند.

نگاه توسعه ای در هر شماره

«در آرشیو روزنامه خراسان شمالی، شماره ای نمی توان یافت که توسعه استان دغدغه آن نبوده باشد»؛ این جمله نظر «علی قلی زاده» سرپرست اداره کل روابط عمومی و امور بین الملل استانداری خراسان شمالی است که خود دستی در قلم دارد و زمانی نیز در «خراسان شمالی» قلم زده است.

«قلی زاده» که به رشد همزمان روزنامه خراسان شمالی و استان خراسان شمالی اشاره می کند، می گوید: وقتی حرفه روزنامه نگاری را آغاز کرده بودم همزمان با تأسیس روزنامه خراسان شمالی، استان خراسان شمالی در حال شکل گیری بود و در نتیجه فرصتی ایجاد شد که به این روزنامه بیایم و علاوه بر این که کار کنم، مطالب جدیدی هم فرا بگیرم.

به گفته او، تأسیس روزنامه و استان با هم و در یک بازه زمانی بود و این ۲ با هم بزرگ شدند و وقتی بخواهیم این ۲ را با هم بررسی کنیم، می بینیم در آرشیو روزنامه خراسان شمالی، هر روز توسعه استان مد نظر بوده و شماره ای در این روزنامه منتشر نشده که توسعه استان دغدغه اش نباشد.

او معتقد است به لحاظ حرفه خبرنگاری می توان ادعا کرد رویکرد این روزنامه، تربیت نیروهای زبده و با تجربه در حرفه خبرنگاری بوده است که هر یک در چند عرصه صاحب نظر هستند؛ به عنوان مثال کسی که سال ها در حوزه اقتصادی یا اجتماعی قلم می زند و هر روز دغدغه مردم را بررسی می کند و رویکرد مسئولان مختلف را دیده است، ورای مسائل سیاسی و جناحی و رویکرد دولت ها، می تواند به عنوان یک فرد صاحب نظر و مشاوری با اندوخته های فراوان، در تصمیم گیری های استان، حرف ها برای گفتن داشته باشد.

از این حیث مجموعه نیروهای توانمند خراسان شمالی علاوه بر این که سال ها در توسعه استان نقش داشته اند، می توانند برای موضوعات و مسائل مختلف دیدگاه های قابل توجه خود را با مراجعه به آرشیو این روزنامه، به مسئولان ارائه کنند.

تریبون مردم

«حسن ارگی» از خبرنگاران قدیمی و کهنه کار روزنامه های خراسان و خراسان شمالی در شیروان که حالا به عنوان فرماندار مهدیشهر سمنان مشغول به خدمت است، از روزنامه های خراسان و خراسان شمالی به عنوان روزنامه هایی یاد می کند که علاوه بر انتشار عملکرد دولت ها، تریبونی برای مردم و پل ارتباطی بین مردم و مسئولان بوده و هیچ گاه یک سویه عمل نکرده و در کنار انتشار مسائل و مشکلات مردم، پاسخ مسئولان را هم منعکس کرده اند و این موجب شده است مردم این روزنامه ها را از خودشان بدانند و از این تریبون مسائل شان را پیگیری کنند.

او فعالیت همزمان به عنوان کارمند دولت و خبرنگار بودن را یکی از مشکلات کاری خود در زمانی که به عنوان خبرنگار شیروان فعالیت می کرد، اعلام می کند و ادامه می دهد: همیشه از طرف مسئولان این انتظار وجود داشت که در رسانه هم مانند یک روابط عمومی رفتار کنیم و هرچه توضیح می دادیم رسالت ها و وظایف جداست، برای برخی قابل درک نبود و این موضوع ما را در کار خبر با مشکل مواجه می کرد.

او که در راه خبر و اطلاع رسانی، اخم های در هم رفته فراوانی را از سوی برخی مسئولان به جان خریده و در عین حال لبخندها و قدردانی های مردم قلم اش را برای بیان دغدغه ها و مشکلات همشهری هایش راسخ تر کرده است، شکایت یکی از اعضای شورای اسلامی شهر را یکی از فراز و نشیب های دوران خبرنگاری اش می داند که به واسطه میانجیگری عده ای دیگر رفع شد.

گزارش «پیمانکاری در شیروان به جای سیمان از گِل استفاده کرد» از جمله مطالبی بود که به گفته «ارگی» موجب شد تیمی برای بررسی موضوع از تهران به شیروان سفر کنند و پس از برگشت به تهران، برای تکمیل این پل در یکی از روستاهای شیروان اعتبار خوبی اختصاص دهند که طی سال های قبل از آن مسئولان شهرستانی نتوانسته بودند این رقم را جذب کنند و این موضوع موجب شد این مشکل مردم روستا رفع شود و این اتفاق و سایر گزارش هایی که منجر به نتیجه می شد، حال او را به عنوان خبرنگار خوب می کرد.